

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. Účinky odstúpenia od zmluvy ako otázka relevantného právneho významu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/56/2019 zo dňa 28. 1. 2020
- 2. Určenie nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/134/2019 zo dňa 29. 10. 2019
- 3. Podmienky nadobudnutia záložného práva**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/95/2019 zo dňa 29. 1. 2020
- 4. Rozpor zmluvy s uznesením obecného zastupiteľstva ako dovolací dôvod**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/50/2018 zo dňa 28. 1. 2020
- 5. Vylúčenie veci zo súpisu majetku**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/17/2018 zo dňa 16. 10. 2019
- 6. Určenie dlhšej vzdialenosti oproti návrhu žalobcu, na ktorú sa nemožno približovať k určitej osobe v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) CSP, nie je prekročením petitu**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/82/2020 zo dňa 18. 1. 2021
- 7. Aj novoty podľa § 366 CSP musia byť uplatnené najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2Cob/147/2017 zo dňa 30. 5. 2018
- 8. O návrhu na neodkladné opatrenie podanom počas konania musí rozhodnúť sudca konajúci vo veci samej**
Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/15/2020 zo dňa 27. 5. 2020
- 9. Rozhodnutie o výchove a výžive maloletého sa stáva v dôsledku obnovenia spolužitia rodičov neúčinným**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 7CoP/217/2018 zo dňa 22. 11. 2018
- 10. Zákaz navrátenia do predošlého stavu v daňovom exekučnom konaní je koncipovaný vo vzťahu k tretím osobám; vo vzťahu k účastníkom konania neplatí absolútne**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/24/2020 zo dňa 12. 5. 2020
- 11. K možnostiam spôsobu určenia odmeny advokáta a ich kombináciám**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/119/2019 zo dňa 19. 5. 2020
- 12. Nutnosti vynaloženia náležitej starostlivosti k zisteniu úmyslu ukrátiť veriteľa nezbavuje osobu blízku ani skutočnosť, že dlžník zmluvou plní právnu či morálnu povinnosť**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 1Co/81/2019 zo dňa 28. 4. 2020
- 13. K spotrebiteľskému charakteru zmluvy o výkone správy bytov**
Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/72/2018 zo dňa 19. 4. 2018
- 14. K nadobudnutiu vlastníckeho práva k zhotovenej stavbe maloletou osobou**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/194/2018 zo dňa 18. 10. 2019
- 15. K náhrade trov konania v spore o určenie neplatnosti rozhodnutí spoločníkov obchodnej spoločnosti, ak súd žalobe vyhovie len ohľadom niektorých z napadnutých rozhodnutí**
Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/215/2017 zo dňa 3. 10. 2018

1. Účinky odstúpenia od zmluvy ako otázka relevantného právneho významu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/56/2019 zo dňa 28. 1. 2020

Anotácia:

Dovolateľ sformuloval právnu otázku, ktorú odvolací súd (podľa jeho názoru) vo svojom rozhodnutí riešil, a to či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligačných účinkov aj vecnoprávne účinky, pričom poukázal na to, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, že odstúpenie od kúpnej zmluvy má nielen obligačné, ale aj vecnoprávne účinky, vychádzajúc z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Sžo/229/2010. Dovolateľ uviedol, že pri riešení uvedenej právnej otázky sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, vyjadrenej v rozhodnutiach NS SR sp. zn. 8Sžo/4/2008, sp. zn. 3Cdo/151/96, sp. zn. 1Cdo/31/2000, sp. zn. 2Cdo/124/03 a sp. zn. 1Cdo/107/2006, z ktorých vyplýva, že odstúpenie od kúpnej zmluvy má iba obligačný charakter, a nie aj vecnoprávny. Zároveň si dovolateľ uplatnil aj dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c/ CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Právna veta:

Podľa názoru dovolacieho súdu, pre posúdenie dôvodnosti podanej vylučovacej žaloby nie je podstatné, či odstúpenie od kúpnej zmluvy, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti, má okrem obligačných účinkov aj účinky vecnoprávne, pretože už nastolenie obligačných účinkov odstúpenia od takejto zmluvy spôsobuje, že zmluva sa od začiatku zrušuje, teda že zaniká právny titul, na základe ktorého kupujúci nadobudol vlastnícke právo k prevádzaným nehnuteľnostiam, dôsledkom čoho je to, že žalovaná správcovská spoločnosť nebola oprávnená zapísať sporné nehnuteľnosti do súpisu konkurznej podstaty kupujúceho.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie, Odstúpenie od zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1 písm. a)

2. Určenie nemajetkovej ujmy za vedenie trestného stíhania

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/134/2019 zo dňa 29. 10. 2019

Anotácia:

Súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady škody sumu 857,48 eur, spolu s úrokom z omeškania 5,05 % ročne od 10. októbra 2014 do zaplatenia (I. výrok), ďalej titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 2 000 eur (II. výrok), konanie v časti zaplatenia sumy 1 300 eur (cestovné náhrady) zastavil (III. výrok) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol (IV. výrok). Žalobkyni priznal voči žalovanej právo na náhradu trov konania v rozsahu 26 % (V. výrok). Tento rozsudok napadli odvolaním tak žalobkyňa, ako aj žalovaná. Žalobkyňa odvolaním napadla všetky výroky (I., II., IV. a V.) rozsudku súdu prvej inštancie, s výnimkou jeho výroku III., ktorým súd konanie zastavil. Namietala, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods.1 písm. f) CSP], a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods.1 písm. h) CSP]. V odvolaní výslovne uviedla, že výrok o priznanej náhrade škody (výrok I.) považuje za nesprávne právne posúdený, lebo vychádza z nesprávne zisteného skutkového stavu, keď jej bola priznaná náhrada škody iba v sume 857,48 eur, a neboli jej priznané trovy obhajoby za úkon ďalšej porady s klientom. V ďalšom nesúhlasila ani s výrokom II., ktorým jej bola priznaná nemajetková ujma len vo výške 2 000 eur. Žiadala nemajetkovú ujmu 17 600 eur.

Právna veta:

Všeobecné sudy disponujú pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za vedenie trestného stíhania širokou mierou uváženia a ich úvahy nemožno limitovať mechanickým porovnávaním odškodňovania iných prípadov upravených v iných právnych normách.

Je to tak jednak preto, že vždy v týchto prípadoch je nevyhnutné vychádzať z osobitných okolností vecí, a jednak preto, že v prípade mechanického prenášania limitov právnej úpravy iných prípadov odškodnenia by to muselo znamenať predchádzajúce posúdenie tam stanovenej výšky odškodnenia z hľadiska spoločenskej spravodlivosti (nemožno limitovať výšku náhrady nemajetkovej ujmy za trestné stíhanie porovnávaním odškodňovania bolesti či obetí trestných činov, pokiaľ všeobecnému súdu nepatrí právomoc posúdiť takúto zákonnú úpravu z hľadiska spoločenskej spravodlivosti).

Právna oblasť: Občianske právo, Trestné právo

Právny inštitút: Ochrana osobnosti, Náhrada nemajetkovej ujmy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 13 ods. 2

3. Podmienky nadobudnutia záložného práva

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/95/2019 zo dňa 29. 1. 2020

Anotácia:

Prvostupňový a odvolací súd zhodne dospeli k záveru, že záložné právo, ktoré má vecnoprávnu povahu, môže zriadiť výlučne vlastníci vecí, ktorá sa ako záloh poskytuje a keďže žalobcovia ako vlastníci predmetných nehnuteľností sa z dôvodu omylu účinne dovolali neplatnosti dohody o splnomocnení vo veci zriadenia záložného práva a tiež pre absolútnu neplatnosť splnomocnenia zástupcu právneho predchodcu žalovaného 2/, v mene ktorého pri predmetnom právnom úkone konal, nemohlo platne a účinne dôjsť k zataženiu uvedených nehnuteľností záložným právom, ktoré svedčí žalovanému 3/. Dovolateľ sa v súdnom konaní dovoľával svojej dobrej viery pri nadobúdaní záložného práva k predmetnej nehnuteľnosti, nižšie súdy však takúto skutočnosť (obranu) považovali za irelevantnú, takže sa jej takmer vôbec nevenovali.

Právna veta:

Nadobudnúť záložné právo postúpením pohľadávky od osoby, ktorá je ako osoba oprávnená zapísaná v katastri nehnuteľností, je možné len v prípade, že nadobúdajúca osoba nadobudla toto právo na základe odplatného právneho úkonu a v dobrej viere na stav zápisu v katastri nehnuteľností. Súlad zápisu v katastri nehnuteľností so skutočným právnym stavom sa, rovnako ako dobrá viera, predpokladá, pokiaľ sa nepreukáže opak (ide o tzv. vyvrátiteľnú právnú domnienku). Existenciu dobrej viery je potrebné skúmať v časovej súvislosti s okamihom, kedy k právnemu konaniu došlo, t. j. k dobe, kedy bol návrh na zápis práva do katastra nehnuteľností podaný.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Právne úkony, Zabezpečenie záväzkov, Záložné právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 39

4. Rozpor zmluvy s uznesením obecného zastupiteľstva ako dovolací dôvod

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/50/2018 zo dňa 28. 1. 2020

Anotácia:

Dovolateľ považoval za nesprávny záver odvolacieho súdu týkajúci sa rozporu zmluvy s prijatým uznesením. V prejednávanej právnej veci bolo rozhodujúcim, či uvedená zmluva zodpovedala vôli mestského zastupiteľstva, vyjadrenej v jeho uznesení, t. j. či bola uzatvorená v rámci medzí prijatých uznesením mestského zastupiteľstva. Právna otázka, vyriešenia ktorej sa dovolateľ v dovolaní domáhal, spočíva na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné.

Právna veta:

Právna otázka, vyriešenia ktorej sa dovolateľ v dovolaní domáhal, spočíva na posúdení vysoko individuálnych, konkrétnych skutkových okolnostiach prejednávanej veci, ktoré sú svojou povahou jedinečné a neopakovateľné. Podľa presvedčenia dovolacieho súdu takéto individuálne otázky nemôžu mať znaky zásadného právneho významu. Záver odvolacieho súdu nebol výsledkom aplikácie či interpretácie konkrétneho ustanovenia právneho predpisu, ale bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo, a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov odvolací súd viedli k prijatiu napadnutého rozhodnutia.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1

5. Vylúčenie vecí zo súpisu majetku

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Obdo/17/2018 zo dňa 16. 10. 2019

Anotácia:

Žalovaný tvrdil, že výhrada vlastníctva zanikla, lebo nebola prihlásená do konkurzu ako zabezpečovacie právo, s čím dovolateľ nesúhlasil, pretože výhrada vlastníctva nie je klasickým zabezpečením, ale ide o dohodu o oddialení momentu, v ktorom prejde vlastníctvo z dodávateľa plnenia na jeho odberateľa. Ďalej dovolateľ poukázal na to, že až po začatí konkurzného konania vo veci úpadcu bola do ZKR zavedená možnosť (teda nie povinnosť) prihlásenia výhrady vlastníctva ako zabezpečovacieho práva, a to na základe zákona č. 87/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa ZKR.

Právna veta:

Osoba, ktorá sa domáha vylúčenia vecí zo súpisu majetku konkurznej podstaty (vylučovateľ) musí preukázať to, že vec nemala byť do súpisu zaradená, ako aj to, že právo, ktoré vylučovalo zaradenie vecí do súpisu majetku konkurznej podstaty, svedčí jej.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Konkurzné konanie, Vylúčenie vecí zo súpisu majetku

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 19 ods. 2, § 78 ods. 4

6. Určenie dlhšej vzdialenosti oproti návrhu žalobcu, na ktorú sa nemožno približovať k určitej osobe v zmysle § 325 ods. 2 písm. h) CSP, nie je prekročením petitu

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/82/2020 zo dňa 18. 1. 2021

Anotácia:

Okresný súd odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 23. 09. 2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa úplne akéhokoľvek kontaktovania žalobkyne a to písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, priamo alebo prostredníctvom tretích osôb, a uložil žalovanému zákaz približovať sa k osobe žalobkyne na vzdialenosť menšiu ako 100 metrov (I. výrok) a nariadil kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadených povinností a zákazu technickými prostriedkami: osobným identifikačným zariadením, zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby, a zariadením varovania blízkosti (II. výrok). Zároveň súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť podrobiť sa a strpieť inštaláciu vymenovaných technických prostriedkov a ich používanie a za týmto účelom uložil žalovanému povinnosť podrobiť sa pokynom probačného a mediačného úradníka (III. výrok).

Právna veta:

V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd dodáva, že žalobkyňa sa okrem iných domáhala nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h) CSP, t.j. aby sa žalovaný k žalobkyni nepribližoval na určenú vzdialenosť. Súd prvej inštancie v súlade s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia uložil žalovanému povinnosť, t.j. zdržania sa určitého konania (nepribližovanie sa k osobe žalobkyne), preto súd prvej inštancie neporušil zásadu „ne ultra petitum“ vyplývajúcu z ustanovenia § 216 ods. 1 CSP. I podľa názoru odvolacieho súdu určením dlhšej vzdialenosti súdom prvej inštancie, ktorú žalovaný nemá prekročiť (menšej ako 100 m), možno jedine dosiahnuť efektívnu ochranu telesnej integrity ohrozenej osoby (žalobkyne) voči žalovanému.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Žaloba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 216, § 325 ods. 2 písm. h)

7. Aj novoty podľa § 366 CSP musia byť uplatnené najneskôr do konca lehoty na podanie odvolania

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 2Cob/147/2017 zo dňa 30. 5. 2018

Anotácia:

Okresný súd rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal ochrany autorského práva podľa § 56 ods. 1,2 Autorského zákona a náhrady škody. Nárok uplatnil na základe Licenčnej zmluvy uzavretej s Q. S. ako originálnym nositeľom autorských práv k počítačovému programu, ktorou nadobudol výhradnú licenciu k vývojovej verzii tohto programu ako zamestnávateľ Q. S. v súlade s § 50 AZ, pretože žalovaný má neoprávnene nainštalovaný na počítačoch v svojich prevádzkach v Bratislave a Nitre počítačový program, ktorý v počte siedmych licencií používa pre účely výkonu podnikateľskej činnosti, čím porušuje práva duševného vlastníctva žalobcu a spôsobil mu škodu vo výške 8.316,- eur.

Žalovaný sa bránil tvrdením, že žalobca nie je v konaní aktívne legitimovaným, pretože mu neprislúchajú žiadne majetkové práva k programu a tvrdením, že licenčná zmluva je absolútne neplatná.

Právna veta:

Je pravdou, že prostriedky procesného útoku alebo procesnej obrany, možno za istých okolností, ak neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie (tzv. „novoty“) uplatniť aj v odvolacom konaní, a to za podmienok uvedených v § 366 CSP a to vtedy, ak sa týkajú procesných podmienok, vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu; ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť pred súdom prvej inštancie. Aj tu však platí, že musia byť uplatnené do konca lehoty na podanie odvolania.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: odvolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 366

8. O návrhu na neodkladné opatrenie podanom počas konania musí rozhodnúť sudca konajúci vo veci samej

Uznesenie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoP/15/2020 zo dňa 27. 5. 2020

Anotácia:

Otec maloletého dieťaťa sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa domáhal úpravy styku otca s dieťaťom. Okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podal odvolanie navrhovateľ, teda otec maloletého dieťaťa. Nesúhlasil s rozhodnutím okresného súdu, nakoľko podľa jeho názoru o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodoval nezákonný sudca.

Právna veta:

- I. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia počas konania, je typickým procesným úkonom navrhovateľa. Za takýto návrh je možné považovať návrh podaný spolu so žalobou, ktorou doručením súdu sa začína konanie vo veci samej, ako aj podanie návrhu kedykoľvek po začatí konania vo veci samej a pred jej právoplatným skončením. Nakoľko ide o procesný úkon účastníka konania, v priebehu už začatého a trvajúceho konania (pred právoplatným skončením konania vo veci samej) automaticky návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaného počas konania má byť súčasťou konania vo veci samej, takýto návrh má byť priradený k spisu a k spisovej značke pod ktorou sa vedie konanie vo veci samej a samozrejme o takomto návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného počas konania musí rozhodovať ten istý zákonný sudca, ktorý je zákonným sudcom vo veci samej. Pokiaľ návrh na nariadenie neodkladného opatrenia sa týka tých istých strán konania, (účastníkov konania) a toho istého predmetu konania, nie je žiadny zákonný dôvod na to, aby takýto návrh bol zapísaný na súde pod samostatnou spisovou značkou a vec pridelená na rozhodnutie inému sudcovi, než je zákonný sudca vo veci samej.
- II. O návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaného počas konania je tak povinný rozhodnúť sudca konajúci vo veci samej, nakoľko tento sudca je zákonným sudcom pre všetky procesné úkony počas daného konania, a to najmä ak ide o úkon, ktorý sa týka tých istých účastníkov konania a dotýka sa toho istého predmetu konania.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Neodkladné opatrenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 324, § 365 ods. 1 písm. c)
161/2015 Z. z. – § 360

9. Rozhodnutie o výchove a výžive maloletého sa stáva v dôsledku obnovenia spolužitia rodičov neúčinným

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 7CoP/217/2018 zo dňa 22. 11. 2018

Anotácia:

Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu tak, že zrušil náhradnú osobnú starostlivosť starého otca nad maloletým a maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca. Výživné zo strany matky neurčil. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie kolízny opatrovník maloletého dieťaťa proti výroku o neurčení výživného pre maloletého zo strany matky s poukazom na § 62 ods. 3 Zákona o rodine a navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok a zaviazal matku prispievať na výživu mal. X. aspoň v minimálnom rozsahu vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred.

Právna veta:

Rozhodnutie súdu o výchove a výžive maloletého dieťaťa podľa § 36 Zákona o rodine sa stáva neúčinným v dôsledku obnovenia spolužitia rodičov maloletého dieťaťa, to znamená, že i keď súd prvej inštancie pochybil a zveril dieťa do starostlivosti len jedného z rodičov napriek tomu, že z obsahu dokazovania nepochybne vyplynulo, že rodičia žijú v spoločnej domácnosti a spoločne zabezpečujú starostlivosť o dieťa, nemá toto pochybenie praktický význam, keďže skôr ako rozsudok nadobudol právoplatnosť, stratil v zmysle uvedeného svoju účinnosť vo výroku, ktorým boli upravené rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu (porovnaj R 8/1982).

Právna oblasť: Rodinné právo

Právny inštitút: Rozhodnutie súdu o výchove a výžive maloletého dieťaťa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 36/2005 Z. z. – § 36

10. Zákaz navrátenia do predošlého stavu v daňovom exekučnom konaní je koncipovaný vo vzťahu k tretím osobám; vo vzťahu k účastníkom konania neplatí absolútne

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 30S/24/2020 zo dňa 12. 5. 2020

Anotácia:

Žalobou sa žalobca prostredníctvom právneho zástupcu domáha preskúmania zákonnosti a následne zrušenia (aj) rozhodnutia žalovaného, ktorým žalovaný rozhodnutie Daňového úradu potvrdil. Uvedeným rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa podľa § 156 ods. 1 písm. a) Daňového poriadku vyrubil žalobcovi úrok z omeškania v sume 201,70 Eur za nezaplatenie dane z pridanej hodnoty vyrubenej podaním daňového priznania za zdaňovacie obdobie február 2014 v ustanovenej lehote a v ustanovenej výške.

Žalobca v žalobe primárne uviedol, že bol na žalobcu vyhlásený konkurz a zároveň týmto uznesením došlo aj k oddĺženiu žalobcu. Oddĺžením bol teda zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba v konkurze – medzi takéto pohľadávky patrí aj pohľadávka vyrubená napadnutým rozhodnutím.

Právna veta:

Pokiaľ žalobca argumentoval, že podľa § 88 ods. 12 daňového poriadku je navrátenie do predošlého stavu v daňovom exekučnom konaní vylúčené, správny súd uvádza, že ide o zásadu zákazu restitutio in integrum statu quo antem, podľa ktorej je navrátenie do predchádzajúceho stavu v exekučnom konaní vylúčené a ktorá chráni dobromyseľnosť tretej osoby, a to napr. vydražiteľa hnutelných vecí, nehnuteľných vecí a pod. Táto zásada znamená, že právne pomery niekoho iného ako účastníka konania, ktoré exekúciou vznikli, nemôžu byť exekúciou dotknuté. Nemožno však z nej vyvodiť, že by za podmienok stanovených zákonom nebolo možné dosiahnuť nápravu nesprávností rozhodnutí vydaných v exekučnom konaní, týkajúcich sa výlučne účastníkov exekučného konania. (obdobne uznesenie NSSR sp. zn. 5MCdo/5/2008).

Právna oblasť: Daňové právo

Právny inštitút: daňové exekučné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 563/2009 Z. z. – § 88 ods. 12

11. K možnostiam spôsobu určenia odmeny advokáta a ich kombináciám

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/119/2019 zo dňa 19. 5. 2020

Anotácia:

Predmetom konania v prerokúvanej veci je nárok žalobcu ako advokáta – podnikateľa podľa § 2 ods. 2 písm. c) Obchodného zákonníka proti žalovanej, ktorá bola v rozhodnom čase podnikateľkou podľa § 2 ods. 2 písm. b) Obch. zák., na zaplatenie odmeny za právne služby zo zmluvy o poskytnutí právnych služieb z 29. februára 2012. Podľa tejto zmluvy žalobca poskytoval žalovanej od 20. septembra 2010 právne služby „vo veci uplatnenia nároku na zaplatenie dlžnej sumy“ proti T. X. z určitého obchodného vzťahu (čl. I). V čl. II sa strany dohodli, že žalobcovi patrí „súdom priznaná náhrada trov konania, trov právneho zastúpenia, uhradená podľa ust. § 149 ods. 1 OSP a prípadná náhrada trov právneho zastúpenia v prípadnom exekučnom konaní“. Okrem toho mal žalobca nárok na dohodnutú podielovú odmenu 20 % z „celkovej, žalovanej, súdom priznanej sumy, t. j. súčtu priznanej sumy úrokov a úrokov z omeškania“.

Právna veta:

Podľa už cit. § 24 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. je pre určenie výšky odmeny za právne služby rozhodná predovšetkým dohoda advokáta a klienta, ktorej spôsob určenia samotný zákon nijako bližšie neobmedzuje. Len ustanovenie § 83 cit. zákona splnomocňuje ministerstvo spravodlivosti na určenie výšky a spôsobu určenia tejto odmeny. Vyhláška č. 655/2004 Z. z. ako podzákonný právny predpis sa teda musí vykladať v súlade s jej nadradeným právnym predpisom – zákonom č. 586/2003 Z. z. Keďže tento zákon neobmedzuje spôsob určenia odmeny, treba v pochybnostiach o tom, či určitý spôsob odmeny je možné dohodnúť, vykladať ustanovenia tejto vyhlášky skôr v prospech možnosti takejto dohody, keďže tým sa zabezpečí jej súlad s cit. § 24 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. Podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. je potom možné dohodnúť zmluvnú odmenu ako hodinovú odmenu, paušálnu odmenu, podielom na hodnote veci (podielovú odmenu) a tarifnou odmenu dohodnutou „inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny“. Napriek tomuto zneniu pritom doktrína zastáva názor, že je možné zmluvnú tarifnú odmenu dohodnúť aj vo výške tarify uvedenej v § 9 a nasl. vyhlášky [porov. Filo, A. In: Fiačan, I., Kerecman, P., Baricová, J., Hellenbart, V., Sedlačko, F. a kol. Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 14]. Podľa § 2 ods. 3 cit. vyhlášky potom možno spôsoby určenia odmeny „podľa odseku 2“ kombinovať. Podľa odvolacieho súdu však nemožno toto ustanovenie vykladať tak, že by bolo možné kombinovať len tarifnú odmenu určenú „inak ako základnou sadzbou tarifnej odmeny“. Taký výklad je čisto textuálny a nemá žiaden racionálny význam. Zmyslom § 2 ods. 3 je totiž ustanoviť možnosť určiť odmenu kombinovane – viacerými spôsobmi. Nie je zrejmé, prečo by mala byť prípustná podielová odmena spolu s tarifnou, ktorá by napr. zákonnú tarifu kopírovala len o 1 €, a neprípustná podielová odmena spolu s tarifnou, ktorá by zákonnej tarife zodpovedala. V oboch prípadoch ide o to isté a rozdiel je len v pár eurách výslednej sumy.

Právna oblasť: Ústavné právo

Právny inštitút: Odmena advokáta

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 586/2003 Z. z. – § 24 ods. 3
655/2004 Z. z. – § 2 ods. 3

12. Nutnosti vynaloženia náležitej starostlivosti k zisteniu úmyslu ukrátiť veriteľa nezavahuje osobu blízku ani skutočnosť, že dlžník zmluvou plní právnu či morálnu povinnosť

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 1Co/81/2019 zo dňa 28. 4. 2020

Anotácia:

Okresný súd napadnutým rozsudkom určil, že voči žalobkyni je neúčinná kúpna zmluva uzavretá dňa 13.12.2017, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k bytu č. 64 na 13. poschodí obytného domu do výlučného vlastníctva kupujúceho.

Vyhovel tak v celom rozsahu žalobe žalobkyne s tvrdením, že Okresný súd v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva schválil súdny zmier, na základe ktorého do výlučného vlastníctva bývalého manžela žalobkyne G. Š. bola prikázaná označená nehnuteľnosť a G. Š. sa zaviazal zaplatiť žalobkyni sumu 20.000 € v troch splátkach. , Namiesto riadnej úhrady 2. splátky žalobkyňa prijala od žalovaného, teda od svojho syna Z. Š. (nie od dlžníka) platbu s tým, že sa má jednať o čiastočnú úhradu dlžnej sumy zo strany jej bývalého manžela. Dňa 3.3.2018 prijala od bývalého manžela e-mail v anglickom a slovenskom jazyku, kde jej oznámil, že už viac nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, žije v zahraničí (USA) a má vysoké náklady na živobytie a preto je ochotný splatiť žalobkyni zvyšok dlžnej sumy Zároveň sa dozvedela, že bývalý manžel už nedisponuje žiadnym majetkom, z ktorého by mohla byť jej pohľadávka riadne uspokojená a následne sa od bývalého manžela G. Š. dozvedela, že dňa 13.12.2017 uzatvoril so žalovaným spornú kúpnu zmluvu, ktorou mal za odplatu previesť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti na syna.

Právna veta:

Vynaloženie náležitej starostlivosti znamená, že osoba dlžníkovi blízka vynaložila aktívne akékoľvek úsilie, ktoré možno za daných pomerov požadovať, aby sa o úmysle dlžníka dozvedela. To platí aj vtedy, keď dlžník uzavretím zmluvy plní svoju morálnu alebo právnu povinnosť. Zákon vyžaduje, aby osoba blízka dlžníkovi sa pri právnych úkonoch s dlžníkom alebo pri právnych úkonoch, ktoré dlžník urobil v jej prospech týmto spôsobom presvedčila, že právny úkon neukracuje veriteľa dlžníka. Ak sa tak nezachová, musí byť uzrozumená s tým, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky aj z majetku, ktorý na základe takéhoto právneho úkonu od dlžníka nadobudla. Jedná sa teda o prísnu a kvalifikovanú formu starostlivosti, t.j. žalovaný musí preukázať aktívne konanie a zisťovanie pred uskutočnením právneho úkonu, teda že naozaj urobil všetko preto, aby sa presvedčil, či sa nejedná o úkon smerujúci k ukráteniu veriteľa.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Právne úkony

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 42a ods. 2

13. K spotrebiteľskému charakteru zmluvy o výkone správy bytov

Uznesenie Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/72/2018 zo dňa 19. 4. 2018

Anotácia:

Žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že so záverom súdu o nedostatku právomoci nesúhlasí. Podľa názoru žalobcu súd prvej inštancie pri posúdení otázky právomoci nesprávne postupoval podľa článku 18 a 19 nariadenia č. 1215/2012, pretože v danom prípade neboli splnené podmienky na uplatnenie pravidiel vo veciach spotrebiteľských zmlúv podľa oddielu 4 uvedeného nariadenia. Žalobca tvrdí, že v danom prípade nie sú plnené podmienky vymedzené v článku 17 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, pretože zmluvu o výkone správy uzavretú medzi žalobcom a vlastníckmi bytov a nebytových priestorov obytného nemožno zaradiť ani do jednej z oblastí uvedených v odseku 1 písm. a) až c) článku 17.

Právna veta:

Na zmluvu o výkone správy sa okrem ustanovení Bytového zákona vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, pričom nemožno opomenúť aplikáciu ustanovení § 52 až § 60 Občianskeho zákonníka obsahujúceho úpravu spotrebiteľských zmlúv. Nepochybne vlastníci ako fyzické osoby spĺňajú legálnu definíciu spotrebiteľa, rovnako tak, ako aj správca, ktorý je dodávateľom pri uzatváraní a plnení zmluvy o výkone správy koná v rámci svojej obchodnej alebo spotrebiteľskej činnosti.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Byty, Zmluva o výkone správy, Spotrebiteľské zmluvy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 52
182/1993 Z. z. – § 6 ods. 1

14. K nadobudnutiu vlastníckeho práva k zhotovenej stavbe maloletou osobou

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/194/2018 zo dňa 18. 10. 2019

Anotácia:

Žalobca za relevantnú právnu otázku nastolil, či môže maloleté dieťa nadobudnúť vlastnícke právo k stavbe originárnym spôsobom, t. j. zhotovením veci, ak takýto úkon – zámer postaviť stavbu pre maloleté dieťa – nebol schválený poručníckym súdom v zmysle § 28 Občianskeho zákonníka.

Právna veta:

Pre nadobudnutie vlastníckeho práva k zhotovenej stavbe maloletou nie je právne významné, či poručnícky súd schválil zámer rodiča zriadiť novú stavbu v prospech maloletej, príp. každú zmenu tohto zámeru počas jej výstavby, ani zmluvu o dielo, predmetom ktorej má byť výstavba domu, zmeny tejto zmluvy, či uzavretie novej zmluvy s iným alebo ďalším zhotoviteľom počas jeho výstavby.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Vlastnícke právo

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 28

15. K náhrade trov konania v spore o určenie neplatnosti rozhodnutí spoločníkov obchodnej spoločnosti, ak súd žalobe vyhovie len ohľadom niektorých z napadnutých rozhodnutí

Rozsudok Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Cob/215/2017 zo dňa 3. 10. 2018

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal určenia neplatnosti rozhodnutia spoločníkov žalovaného mimo valného zhromaždenia, ktorým sa rozhodlo o premene menovitej hodnoty vkladov do základného imania a menovitej hodnoty základného imania zo slovenskej koruny na eurá metódou zdola nahor, spôsobom zaokrúhlenia smerom nahor a o pristúpení k uspokojovaniu pohľadávok spoločnosti, o použití vlastných zdrojov a majetku na uspokojenie všetkých záväzkov spoločnosti a o odvolaní B. A. a O. Š. z funkcie konateľov k 6.3.2009 a náhrady trov konania. Súd prvej inštancie najprv rozhodol rozsudkom, kde žalobu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania. Proti rozsudku podal odvolanie žalobca.

Právna veta:

Odvolací súd nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu prvej inštancie ohľadom nároku na náhradu trov konania. Predmetné valné zhromaždenie malo svoj program ako celok a ako celok bol povinný žalobca podať určovaciu žalobu o neplatnosť rozhodnutia spoločníkov mimo valného zhromaždenia. Je nepodstatné, že súd prvej inštancie žalobu v časti odvolania konateľa a o použití vlastných zdrojov na uspokojenie záväzkov žalobu zamietol, nakoľko podstate vyhovel a preto je potrebné skonštatovať, že žalobca bol v konaní plne úspešný a preto mu patrí náhrada trov konania v celom rozsahu.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Trovy konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 255 ods. 1
513/1991 Zb. – § 131